

Sygn. akt VIII U 2130/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2016 r. w Gliwicach

sprawy A. B. (B.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 21 września 2015 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt. VIII U 2130/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 września 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu A. B. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji ZUS, powołując się na art. 114 ustawy wskazał, iż ubezpieczony nie przedłożył żadnych nowych dowodów ani nie ujawniono nowych okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczenia. Organ rentowy wskazał nadto, że ubezpieczony nie ukończył wymaganego wieku 61 lat, w związku z czym podtrzymał treść decyzji odmownej z dnia 17 października 2012r.. ZUS wskazał również, że odwołujący na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach a jedynie 8 lat i 11 miesięcy takiej pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. Podniósł, iż w latach 1971 – 1979 pracował jako kierowca ciągnika, co jest zatrudnieniem w szczególnych warunkach. Ostatecznie ubezpieczony domagał się zaliczenia do pracy w warunkach szczególnych okresów: od 1 grudnia 1971r. do 2 sierpnia 1973r. w PGR P., od 14 grudnia 1973r. do 27 kwietnia 1974r. w Przedsiębiorstwie (...) w T. i od 1 sierpnia 1974r. do 17 marca 1979r. w Spółdzielni Kółek Rolniczych (...).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. ZUS wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia przesłanek do uzyskania emerytury na podstawie przepisu art. 184 w związku z art. 39 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wprawdzie ubezpieczony udokumentował 8 lat i 11 miesięcy pracy górniczej a zatem jego wiek emerytalny ulega obniżeniu o 4 lata, tj. do 61 lat, którego ubezpieczony nie osiągnął. Nadto ubezpieczony nie przedłożył dowodów na uzasadnienie, że pracował w warunkach szczególnych jako traktorzysta.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony A. B. urodził się (...)

W dniu 15 września 2015r. ubezpieczony złożył kolejny wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym, wskazując że pracował w warunkach szczególnych jako kierowca ciągnika.

W dniu 21 września 2015r. ZUS wydał zaskarżoną decyzję odmowną.

Sąd ustalił, iż decyzją z dnia 17 października 2012r. (...) Oddział Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury na podstawie przepisu art. 184 w związku z art. 39 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z uwagi na brak osiągnięcia wymaganego wieku 61 lat.

Kolejną decyzją z dnia 21 lipca 2014r. (...) Oddział Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury powołując się na art. 114 ustawy emerytalno – rentowej, wskazując, że ubezpieczony nie osiągnął wymaganego wieku 61 lat i podtrzymując decyzję z dnia 17 października 2012r.

ZUS uwzględnił ubezpieczonemu na dzień 1 stycznia 1999r. 25 lat, 8 miesięcy i 9 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Nadto ZUS uwzględnił ubezpieczonemu 8 lat i 11 miesięcy pracy wykonywanej w szczególnych warunkach – pracy górniczej pod ziemią z okresu od 23 marca 1979r. do 21 lutego 1988r.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony w okresie od 1 grudnia 1971r. do 2 sierpnia 1973r. był zatrudniony w PGR P.. Ubezpieczony został zatrudniony jako pracownik fizyczny. W tym okresie pracy wykonywał prace w rolnictwie.

Następnie w okresie od 14 grudnia 1973r. do 27 kwietnia 1974r. odwołujący był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w T. jako operator ciągnika. Wywoził śmieci ze szpitali i żużel z winiarni na wysypisko śmieci. Jeździł z ładownicami, którzy załadowywali śmieci na przyczepy, a później ubezpieczony opróżniał przyczepę na wysypisku przez automatyczne podniesienie skrzyni. Taką pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie był kierowany innej pracy

W okresie od 1 sierpnia 1974r. do 17 marca 1979r. odwołujący był zatrudniony w Spółdzielni Kółek Rolniczych (...) jako kierowca ciągnika. Był to zakład usługowy dla rolników. Ubezpieczony nie był członkiem spółdzielni. Odwołujący pracował w polu: robił opryski, orki, transportował buraki do cukrowni. Zimą woził buraki do cukrowni oraz ziemniaki do T., gdzie przerabiano je na skrobię. Pracował po 12-16 godzin dziennie. Innej pracy nie wykonywał. W tym czasie od 29 kwietnia 1976r. do 9 lipca 1976r. odbywał zasadniczą służbę wojskową a następnie powrócił na stanowisko traktorzysty.

Ubezpieczony, na dzień wydania zaskarżonej decyzji ukończył 60 lat życia. Posiada na dzień 31 grudnia 1998r. ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Okoliczności te nie były sporne.

W toku postępowania Sąd ustalił, że w przypadku hipotetycznego wliczenia wszystkich okresów spornych do pracy w warunkach szczególnych, ubezpieczony udowodniłby na dzień 31 grudnia 1998r. wymagany okres pracy w warunkach szczególnych.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z PGR P., Spółdzielni Kółek Rolniczych w K. oraz Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) w T. oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z dnia 5 lipca 2016r. min. 4.33 i n. k.28).

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz do rozstrzygnięcia sprawy. Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka E. C., uznając iż dowód ten nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2016r. poz. 887), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. tj. – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie cytowanych przepisów, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku. Ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 39 czy art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008r. pod warunkiem nieprzystąpieniu do OFE. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym

co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Natomiast stosownie do treści przepisu art. 39 cytowanej ustawy, ubezpieczonemu, urodzonemu przed dniem 1 stycznia 1949r., spełniającemu warunek określony w art. 27 pkt 2 i niespełniającemu warunków wymaganych do uzyskania górniczej emerytury na podstawie art. 50a, który ma co najmniej 5 lat:

1) pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, albo

2) pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywcę w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w kopalniach otworowych siarki,

wiek emerytalny, o którym mowa w art. 27 pkt 1, obniża się o 6 miesięcy za każdy rok takiej pracy, nie więcej jednak niż o 15 lat.

W niniejszej sprawie ubezpieczony wykazał 8 lat i 11 miesięcy pracy górniczej pod ziemią a zatem jego wiek emerytalny ulega obniżeniu o 4 lata tj. do 61 lat. Bezsporne jest natomiast, że ani w dacie wydania zaskarżonej decyzji ani dacie wyrokowania odwołujący nie osiągnął 61 lat.

Zatem ubezpieczony z tego względu nie może nabyć prawa do emerytury na podstawie art. 184 w zw. z art. 39 ustawy emerytalno-rentowej.

Natomiast ubezpieczony osiągnął w dacie wydania zaskarżonej decyzji wiek 60 lat, a zatem Sąd zbadał możliwość nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 emerytalno-rentowej.

W ocenie Sądu jednak ubezpieczony nie może nabyć prawa do emerytury na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 emerytalno-rentowej, z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Bezsporne ubezpieczony wykazał 8 lat i 11 miesięcy takiej pracy, które stanowią okresy pracy górniczej. W ocenie Sądu do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach można ubezpieczonemu zaliczyć również okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w T. od 14 grudnia 1973r. do 27 kwietnia 1974r. Odwołujący był wtedy zatrudniony jako operator ciągnika i pracował przy wywozie śmieci ze szpitali i żużlu na wysypisko śmieci.

Natomiast w ocenie Sądu nie ulega zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia w PGR P. od 1 grudnia 1971r. do 2 sierpnia 1973r. Z dokumentacji osobowej ubezpieczonego z tego okresu nie wynika ani że został skierowany na kurs traktorzysty ani też, że wykonywał pracę traktorzysty. Sąd nie neguje, że ubezpieczony wykonywał w tym okresie również pracę traktorzysty, że wykonywał opryski, orki, zimą woził obornik i kiszonkę dla bydła. Zdaniem Sądu niewiarygodne jest jednak twierdzenie odwołującego, że taką pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Sąd zwraca bowiem uwagę, że odwołujący był w tym okresie pracownikiem młodocianym.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 września 1958r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym (Dz.U. Nr. 64, poz. 312) wskazuje natomiast w § 1, iż zatrudnianie młodocianych obojga płci w wieku od 14 do 18 lat jest zabronione przy pracach, wymienionych w wykazie prac wzbronionych młodocianym, który stanowi załącznik do niniejszego rozporządzenia. Zgodnie z ust. 2 zakazy dotyczące prac określonych dla poszczególnych gałęzi pracy odnoszą się również do takich samych prac wykonywanych w innych gałęziach pracy. W pkt XXIV załącznika do rozporządzenia, zawierającego prace wzbronione w rolnictwie i ogrodnictwie wymienione są prace traktorzystów i ich pomocników.

Nadto Sąd wskazuje, że nawet jeżeli przyjąć założenie, że ubezpieczony wykonywał w PGR P. prace traktorzysty stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, to nie były to prace w transporcie wymienione w wykazie A, dział VIII, poz. 3 stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.), a prace w rolnictwie. Natomiast w dziale X rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. obejmującym prace w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym nie wymieniono pracy traktorzysty.

Z tych samych względów, nie można również zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych w całości okresu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych (...) od 1 sierpnia 1974r. do 17 marca 1979r. Z tego okresu zaliczeniu podlegają jedynie okresy zimowe, kiedy ubezpieczony woził buraki do cukrowni oraz ziemniaki do T. i wykonywał wówczas wyłącznie prace transportowe.

Ostatecznie, mając powyższe na uwadze należało uznać, że ubezpieczony nie posiada na dzień 31 grudnia 1998r. 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Reasumując, ubezpieczony na dzień wydania zaskarżonej decyzji ani na dzień wyrokowania nie spełnił przesłanek do przyznania mu prawa do emerytury tak na podstawie art. 184 w zw. z art. 39 jak i na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 emerytalno-rentowej.

Mając powyższe na względzie, Sąd uznał iż zaskarżona decyzja jest prawidłowa i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

SSO Patrycja Bogacińska-Piątek